

Lehet-e egy egész várost központilag fűteni?

A vénasszonyok nyara alig múlt el és a pesti háztartásoknak már túnyomó többsége teljesen fedezte magát a téli tüze-lével. Ezt az örvendetes adatot a Városházán közlik velünk, ahol az ítéletes szőnyeg afelől is megnyugtat, hogy ebben az évben a közintézmények működésében, az iskolákban sehol nem lesz szénhiány miatt fennakadás. Nem lesz szénzünet az idén.

A Városháza mérnöki hivatalában a fűtési szezon elején a modern tüzelőtechnika és legmodernebb fűtési eszközök felől érdeklődtünk.

— Újabb nagy szenzáció a tüzelőtechnikában, azt mondhatni, nincs — mondták. — A legutolsó nagy forradalom e téren az első világháborút követő esztendőkből származik, amikor az akkori békeszerződések következtében Magyarország hermetikusan elzáródott a régi fekete szén szolgáltató vidékektől, Cseh- és Morvaországtól, Sziléziától. A magyar fűtőtechnikusok az előtt a feladattal álltak, hogy megoldják a hazai, magis gáztartalmú barnaszén tüzelésének problémáját. Ez pompásan sikerült is, a kékaknás háztartási kályhakkal és az erre a célra szerkesztett speciális rostélyú kazánokkal. Ennek a küzdelemnek eredményeit mindmáig élvezzi a magyar fogyasztóközön-ség. Legfrissebb problémánk, amelyen a fűtőtechnika legkiválóbbjai törnek a fejüket, az, hogyan lehetne a Gázműveknél nagy mennyiségben rendelkezésre álló aprókokszt, az úgynevezett darakokszt a háztartási kályhákban és a központifűtési kazánokban felhasználni. Ez a kérdés igen nagyjelentőségű, ennél is inkább, mert a 60 forintos darabos koksznak a kalóriértékét 95 százalékosan pótló darabos szén a ma a 6200 kalóriás értékével mindössze 29 forintba kerül mázsánként. A Gázművek pályázatot is hirdettek a célból, hogy a fűtőtechnikai problémát megoldják a magyar mérnökök. A pályázat eredménye néhány igen érdekes megoldású kályha, amelyek gyártása rövidesen folyamatra is kerül. Egy-két hónap kérdése az is, hogy a központifűtéses kazánokban a darakokszt tüzelőhelyességét megoldjuk.

MELEGVIZ-FŰTÉS

— Ezzel kapcsolatosan felmerül a kérdés, hol tartanak a kísérletek melyek egész városok fűtését kívánják megoldani?

— Az úgynevezett városfűtés a legutóbbi években erősen foglalkoztatta a nagyközöniséget és az elmélet tetszetős volta arra a hiú reményre indította a laikusokat, hogy nemsokára ki-dobhatjuk szobáinkból a jó öreg cserépkályhákat, a folyton-éző kokszkályhákat, nem lesz többé gond a házikazánok ál-

kalóriaszükséglete pedig 300 ezer, vagyis a városligeti hőforrások víze mindössze 10 pesti bérház fűtésére szolgáltatnak elég melegvizet. Ha hozzáveszünk ehhez, hogy a Duna felé közeledve, a hőforrások mindig vesztenek hőfokukból és a városligeti 72 fokos víz helyett a Dunához közelebb eső források már csak 42—44 fokos melegvizet szolgáltatnak, előttünk áll a probléma nagysága.

— Merre felő tart tehát a fűtőtechnika?

— Nyilvánvaló, hogy a központi fűtés a legideálisabb és a legmodernebb fűtési megoldás. A jövőben épülő közintézményi házak természetesen egytől-egyig központi fűtésűek lesznek és a belferületen építésre kerülő nagyobb bérházak is jutányosan alkalmazzák a központi fűtést, mely hat emeleten felül jóformán semmivel sem drágább, mint a ház lakásának kályhával való ellátása. Az igazi nagy fejlődést azonban a külterületen most építésre kerülő hatalmas lakótelepek jelentik, amelyek egy-egy központi kazánhelyiségből fűtődnek majd és így az egy-egy háztartásra eső fűtési költség a mostaninak csak csekély hányada lesz.

A VILLAMOSFŰTÉS PROBLÉMÁJA

— S mikorra valósulhatnak meg ezek a szép tervek?

— Ehhez még türelem kell. Egyelőre a háborúokozta szőnyű sebek és roncsolások után a főproblémánk minél nagyobb számú, tehát minél olcsóbb lakásnak a termelése. Egyelőre a régi formájú fűtési megoldásokat kell alkalmaznunk. Ezen a téren is felmérhetőnek az el-múlt rezsimek mulasztásai és főként a legutóbbi háború pusztításai.

— Az energiaátvitel legszerencsésebb formáját, a villamosítást, mennyiben lehet alkalmazni városfűtési célokra?

— Erre a nagyon szerencsés megoldásra csak ott kívánkozik lehetőség, ahol hatalmas, mondhatni, ingyen vízienergiák állnak rendelkezésre, vagy esetleg nagymennyiségű olcsó palástoközelek, amelyek az áramtermelés költségét minimálisra szorítják. Egyébként a hő transzformálása elekrössévé 25, legfeljebb 30 százalékos eredménnyel hajtható végre és a hosszú munkamenet során óriási energiavesztés áll elő. Hiába tüzeljük el a modern hatalmas kazánokban a szén 90 százalékos hatásfokkal, mire a hő a radiátorokig eljut, 20 százalékos alá süllyed a hatásfok, a t az azt jelenti, hogy nem értük el egy igen rossz vaskályhának tüzelőanyagfelhasználási eredményét sem. Egyébként a magyar iparfejlesztés mai hatalmas ütemében, amikor az elektromosságunk és a villamosításunk be-

landó üzenzavaraival és a bér-
házi kazánfűtő eset egész hozzá
nem értésével és az egész vá-
rost egy központi hatalmas hő-
ellátó centrum fűti meleggé.
Meg kell mondanom — hogy
ezek az ábrándok egvelőre áb-
rándok maradnak. Teljezen lég-
bő'kapottak például azok a hí-
rek, amelyek Budapest fűtését
a főváros talajának mélyéből
fellörő melegvízű forrásokkal
kivánják fű'eni. Ennek bizo-
nyítására egész rövid pé'dát ho-
zok fel Budapest egyik legjelen-
tősebb és legbővebb vízű me-
legvízforrása a Széchenyi gyógy-
fürdő forrá csoportja. Ennek
vízszo'gáltatása pedig óránként
3—3.5 millió kalória. Egy kö-
zepe' nesi bérház óránkénti

láthatat'an feladatai nyílnak
meg, egyelőre a szükséglet any-
nyira nincs telítve, hogy maga-
sabbrangú érdekek előtt a város-
fűtési igényeknek meg kell hát-
ráltniok.

M. A.